

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

Силабус курсу
"ГЕОГРАФІЯ РЕЛІГІЙ"

Обсяг:	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Семестр, рік	семестр 6, рік навчання - 3
Дні, час, місце:	згідно з розкладом
Викладач:	Сич Віталій Андрійович; доктор географічних наук, професор, професор кафедри економічної та соціальної географії і туризму
Контактний тел.	+38 (0482) 68-76-93
E-mail:	vitsych@onu.edu.ua
Робоче місце	геолого-географічний факультет, кафедра економічної та соціальної географії і туризму
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком, затвердженим на засіданні кафедри Онлайн-консультації: телефон, ZOOM (запрошення надсилається в групу Telegram), соціальні мережі

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом.

Інші види комунікації: група в Telegram, консультації за розкладом

e-mail: vitsych@onu.edu.ua

телефон: (0482) 68-76-93

соціальні мережі: Telegram, Viber

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет – вивчення закономірностей функціонування й розвитку релігійних територіальних систем або компонентів релігійної сфери, які склалися внаслідок просторової неоднорідності прояву різних груп чинників, соціально-економічного, культурного, етнічного розвитку.

Пререквізити навчальної дисципліни.

Ефективність засвоєння змісту дисципліни "Географія релігій" значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріал таких дисциплін як:

"Актуальні питання історії та культури України", "Філософія та основи релігієзнавства", "Географія туризму", "Історія туризму", "Туристично-рекреаційні ресурси України", "Історико-культурний туризм", "Рекреаційно-туристичний потенціал: напрями систематики і оцінки".

Постреквізити навчальної дисципліни.

Дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення даної дисципліни: "Організація туризму", "Міжнародний туризм", "Культурна спадщина України", "Етногеографія та етнічний туризм", "Туристичне країнознавство", "Подієвий туризм", "Організація екскурсійної діяльності", "Туризм в країнах Чорноморсько-Середземноморського басейну".

Мета курсу - вивчення умов формування, розвитку і розміщення у світі різних релігійних напрямлень.

Завдання курсу:

- Простежити історичні умови складання найбільш розповсюджених у світі релігійних традицій.

- Вивчити конкретні питання історії релігійних течій (включаючи теологічні і релігійно-філософські доктрини), а також культових і організаційних параметрів різних віросповідних систем.
- Сформувати навички роботи з текстами релігійних джерел.
- Визначитись з територіальною організацією та розповсюдженням у Світі головних світових релігій. Релігійне районування світу.
- • Розкрити функціональну і територіальну диференціацію розповсюдження релігій по території України.

Очікувані результати. У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**

- знати світові релігії, їх розповсюдження та географію;
- предмет та об'єкт вивчення сакральної географії;
- розуміти релігії як одну з форм суспільної свідомості;
- знати та розуміти соціальні функції релігій;
- знати та розуміти поняття релігійного простору;
- знати методику суспільно-географічних досліджень релігійного простору;
- знати концептуальні богословські відмінності та особливості світових релігій;
- знати та розуміти історичні особливості виникнення світових релігій;
- знати чинники сучасної територіальної організації релігійного простору регіону.

вміти:

- пояснити важливі особливості світових релігій;
- вміти пояснити поняття церкви в світових релігіях;
- вміти дати характеристику релігійному простору різних регіонів;
- вміти картографувати суспільно-конфесійний простір територій

ОПИС КУРСУ

Методи і форми навчання:

Курс буде викладений у формі лекцій (22 год.) та практичних занять (14 год.), організації самостійної роботи студентів (54 год.).

Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предмета студентами денної форми навчання під час семестру. Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація презентації з картами, графіками, фото та відеосюжетами); практичні (практичні роботи); робота з підручником (під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

Зміст навчальної дисципліни.

Змістовий модуль 1. Релігія – все світове явлення

Тема 1. Географія релігій (сакральна географія), як важливий напрям суспільної географії.

Тема 2. Наукове значення географії релігій. Поняття релігії.

Тема 3. Світові цивілізації. Формування цивілізаційного та релігійного простору.

Тема 4. Систематика цивілізацій та релігій. Первісні вірування. Регіональні цивілізації.

Національні релігії.

Тема 5. Світові релігії. Християнство, буддизм, іслам, нові релігії.

Змістовий модуль 2. Теоретико-методологічні основи суспільно-географічного дослідження релігійного простору

Тема 6. Релігійний простір - об'єкт наукових досліджень у суспільній географії.

Тема 7. Методика суспільно-географічного дослідження релігійного простору.

Тема 8. Методичні аспекти суспільно-географічного картографування конфесійного простору.

Змістовий модуль 3. Територіальна організація релігійного простору України.

Тема 9. Чинники які визначають сучасну територіальну організацію релігійного простору регіонів.

Тема 10. Формування релігійного простору України в кінці ХХ на початку ХХІ століття.

Тема 11. Територіальна організація релігійного простору України.

Перелік основної рекомендованої літератури

1. Балта П., Боттеро Ж. та ін. Релігії світу. К., 2005. 293 с.
2. Віллем Ж.-П. Європа та релігії. К.: Дух і літера, 2006. 331 с
3. Дисциплінарне релігієзнавство. Навчальний посібник (за ред. А.Колодного). К., 2010. 236 с.
4. Дюркгейм Е. Первісні форми релігійного життя. К., 2002. 364 с.
5. Ковальчук А.С. Географія релігій в Україні. Л.: Видавн. Ц. ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 308 с.
6. Лубський В.І., Лубська М.В. Історія релігій. – К., 2007. 159 с.
7. Павлов С. Мезенцев К., Любіцева О. Географія релігій. Київ: АртЕк, 1998. 504 с.
8. Релігійний туризм: термінологічний словник-довідник / Автор-упорядник Т. Божук. Львів: Український бестселер, 2010. 152 с.
9. Харьковщенко Є.А. Релігієзнавство: підручник. К., 2007. 379 с.
10. Шевчук Л.Т. Сакральна географія. Навчальний посібник. Львів: Світ., 1999. 274 с.
11. Яроцький П.Л. Релігієзнавство: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2013. 442 с

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання семінарських доповідей та виконання індивідуальних завдань

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточний контроль											Індивідуальн е самостійне завдання	Сума балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2			Змістовий модуль3				
T1	T	T	T	T	T6	T7	T8	T9	T1	T11		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
25					15			15			15	100

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

Для студентів, які набрали впродовж семестру сумарно меншу кількість балів, ніж мінімум для іспиту (60) допускається написання реферату за темами лекційних, семінарських занять чи самостійної роботи, за які отримана незадовільна оцінка.

Самостійна робота студентів.

Робота студентів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота (СР) контролюється у вигляді контрольних робіт, колоквиумів і звітів.. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання які вимагають від студента систематичну самостійну роботу.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за

наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Підсумковий контроль здійснюється в аудиторії, у разі відсутності або низького результату перескладається одноразово протягом двох тижнів в день планової консультації. У разі недотримання політики щодо дедлайнів та перескладання контрольні заходи вважаються не зданими.

Політика щодо академічної доброчесності:

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятним у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо).

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: зниження результатів оцінювання поточного та підсумкового контролю; повторне проходження оцінювання; призначення додаткових контрольних заходів, що регламентується «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців ОНУ імені І.І.Мечникова»
https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf

Політика щодо відвідування: відвідування лекцій – вільне, семінарських занять – обов'язкове, запізнення не бажані. Бали за відвідування занять не нараховуються.

Мобільні пристрої: Мобільні пристрої (смартфон, планшет тощо) дозволяється використовувати лише під час підготовки семінарських завдань в процесі заняття з дозволу викладача.